Verslag raadsconferentie gemeenteraad
Datum: Zaterdag 25 januari 2020, 9:00-17:00 uur
Locatie: Doorzicht in Chaam

Inleiding

Burgemeester Mark van Stappershoef opent de raadsconferentie en benadrukt daarbij het nut en de wenselijkheid om zo af en toe met de raads- college- en MT-leden uit de dagelijkse werkelijkheid te stappen en meer tijd te hebben voor het met elkaar belichten en bespreken van onderwerpen.

Aanleiding

Daarna verzorgt Carlo Zwartendijk een presentatie[1], waarin hij allereerst het dagprogramma (bijlage 1) doorneemt en aansluitend de aanwezigen meeneemt in een terugblik in het 'waarom' en 'hoe' van de Gôolse democratie.
Daarin komt naar voren dat er ten aanzien van de door de raad benoemde verbeterpunten[2] sinds de vorige raadsconferentie in 2019 al veel zaken zijn aangepast (BOB-stelsel, rollen van de regiegroep) en in gang zijn gezet (Werkgroep bestuurlijke vernieuwing).
Na de vorige raadsconferentie is alle input van de gemeenteraad ten aanzien van zijn eigen (gewenste) werkwijze verzameld in de 'mindmap van de raad' (bijlage 2). Deze mindmap maakt inzichtelijk hoe verschillende onderwerpen aan elkaar gerelateerd zijn en hoe ze kunnen bijdragen aan het behalen van de geformuleerde verbeterpunten. Aan de hand van deze mindmap heeft de werkgroep bestuurlijke vernieuwing (verder: WBV) de op te pakken verbeterpunten geprioriteerd. Dat resulteerde in de duidelijke wens om actiever naar de samenleving te zijn in de vorm van enerzijds het meer ruimte bieden voor 'inbreng vanuit de samenleving' en anderzijds het meer 'naar de samenleving toe' bewegen door de raad.
Tegelijkertijd heeft de WBV geconstateerd dat voor veel verbeterpunten op de mindmap geldt dat het nodig is eerst te weten waar de gemeenteraad zijn prioriteiten legt, alvorens op die verbeterpunten resultaten kunnen worden geboekt. In de WBV is daarom afgesproken te proberen om op deze raadsconferentie tot prioriteitstelling door de raad te komen.

Prioriteitstelling

Daartoe is het nodige voorwerkt verricht. Op basis van een inventarisatie van taken/werkzaamheden die de komende tijd op de raad afkomen is een shortlist van 14 onderwerpen gemaakt. Fracties is gevraagd de 5 hoogste prioriteiten aan te geven, waarbij fracties behalve onderwerpen uit de shortlist, ook maximaal 5 eigen onderwerpen mochten toevoegen.
Dat heeft geresulteerd in 14 door fracties opgevoerde onderwerpen. Van de in totaal 28 onderwerpen, zijn er 25 door de fracties geprioriteerd. Die onderwerpen zijn door de griffie gerubriceerd tot de volgende hoofdonderwerpen:

A. Maatschappelijke ontwikkeling
B. Duurzaamheid
C. Bestuur en samenleving
D. Ruimtelijke ontwikkeling

Daarbij is voor raadsleden inzichtelijk gemaakt welke prioriteit de verschillende fracties aan de onderwerpen hebben toegekend (bijlage 3).

[1] Deze presentatie is in het raadsinformatiesysteem terug te vinden in de kalender op 25 januari 2020
[2] Verbeterpunten: 'BOB-stelsel', 'efficiënt werken en vergaderen', 'Samenspel in het gemeentehuis' en 'ruimte voor inwoners en belanghebbenden'

Uitwerking in werkgroepen

Gespreksleider John Kuijs vervolgt met een uiteenzetting over rollen van de raad, actoren die een rol spelen in beleidsprocessen, het niveau waarop de raad kan werken en de verschillende fases in een beleidsproces.

De aanwezigen worden in vier werkgroepen verdeeld, waarbij iedere werkgroep een hoofdonderwerp gaat bespreken.

De werkgroepen wordt gevraagd de volgende vragen te beantwoorden:
- Welke 2 onderwerpen binnen het hoofdonderwerp vindt u het belangrijkste?
Voor deze 2 onderwerpen wordt gevraagd de volgende vragen te beantwoorden en op te schrijven op hun flipover:

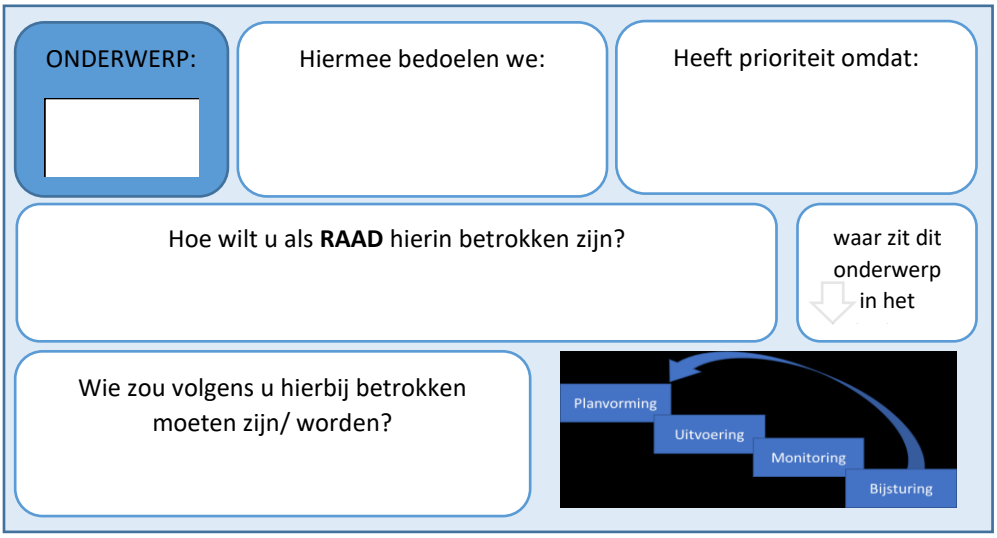

Uitkomsten werkgroepen

Nadat de werkgroepen circa 1 uur hun opdracht hebben kunnen uitvoeren, worden de uitkomsten plenair toegelicht en besproken, onder leiding van John Kuijs.
Onderstaand worden de uitkomsten weergegeven van de verschillende werkgroepen. Zwarte tekst is door de werkgroepen opgeschreven. De tekst die in rood is weergegeven, komt voort uit de plenaire bespreking van het onderwerp.

Werkgroep A: Maatschappelijke ontwikkelingen:

Meest scorende onderwerpen	**’t Loket**	**Kunst en cultuur**
Hiemee bedoelen we…	- (eerste) contact ‘zorg’, werk, inkomen en ondersteuning - ondersteuning sociale netwerken / ‘dorpsondersteuner’ / ‘spin in het web’ - signaalfunctie sociaal domein - toegangsportaal tot de zorg	- Identiteit / wat Gôol Gôol maakt - ‘verrijking’ samenleving
Heeft prioriteit omdat…	- ‘lage kosten – hoge zorg’ - eenduidig / duidelijk - laagdrempelig	- het toegevoegde waarde heeft voor de samenleving - talentontwikkeling stimuleert - urgentie gevoeld wordt
Als raad betrokken…	- kaders en voorwaarden - te bereiken effecten - geïnformeerd bijsturen	- te bereiken effecten ∟kaderstellend / cultuurnota en Back to Basics

		- wenselijke activiteiten
Wie betrekken…	- verenigingen - onderwijs - inwoners: participatieraad, vrijwilligers - college - maatschappelijke organisaties	- verenigingen - maatschappelijke organisaties
Waar in beleidsproces…		Planvorming

In de **plenaire bespreking** wordt aangegeven dat het opstellen van een **cultuurnota** hoge urgentie heeft voor de raad. Mede als gevolg van de forse bezuinigingen waartoe eerder besloten is.

Werkgroep B: Duurzaamheid

Meest scorende onderwerpen	**Inclusie**	**Duurzame energie**
Hiemee bedoelen we…	- Iedereen moet mee kunnen doen, voor een weerbare gelukkige gemeente in de toekomst. Daarom nu: preventie voor de jeugd - beoogd toekomstig effect is geluk voor allen, dus nu richten op de jeugd - ook regionaal hiernaar kijken	- lokale initiatieven ontplooien - ingebed in regionaal beleid - regionale energie strategie (REKS) - initiatieven stimuleren / faciliteren - goede link houden / aanbrengen tussen lokale initiatieven en regionaal beleid. Ook zélf actief zijn/blijven.
Heeft prioriteit omdat…	- De jeugd heeft de toekomst!! - is alleen duurzaam als dit in de toekomst kan worden volgehouden	- gemeente heeft een opgave - idealen / waarden - global goals - heeft impact op inwoners - er is urgentie en een drive
Als raad betrokken…	- vaststellen inclusie-agenda → jeugd bovenaan zetten en kijken naar het nu en naar de toekomst - Back to basics	- informatie (beeldvorming) - meer dan alleen een raadsinformatiebrief - gegevens t.b.v. monitoring - raad wil meegenomen worden
Wie betrekken…	- jeugd - jeugdgemeenteraad - pubers - jong-volwassenen - ambtelijke organisatie	- iedereen - ambtelijke organisatie
Waar in beleidsproces…	- Inclusie: Planvorming - Back to Basics: bijsturing	Planvorming

In de **plenaire bespreking** wordt bij **inclusie** door de werkgroep toegelicht dat duurzaamheid nadrukkelijk breder wordt gezien dan alléén energie/milieu. Verder wordt aangegeven dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen het 'hier en nu' en de 'toekomst'. In de toekomst moet iedereen mee kunnen doen en gelukkig zijn: dan is dat een vanzelfsprekendheid geworden. Om dat te bereiken moet de focus nú liggen op de jeugd, zodat die generatie straks in een gelukkige inclusieve samenleving kan leven. Voor het 'nu' dienen imperfecties binnen het huidige (zorg)stelsel opgepakt en opgelost te worden.
'De jeugd heeft de toekomst' dient hier letterlijk en figuurlijk te worden genomen.

Werkgroep C: Bestuur en samenleving

Meest scorende onderwerpen	**Financiën + Planning & Control-cyclus (PCC)**	**Dienstverlening**
Hiemee bedoelen we…	- Momenten in PCC gebruiken voor meer inhoudelijke discussie en bijsturing/inzicht.	- Communicatie met en door burger => weten wij hij wil - Informeren over afdoening van bijv. meldingen openbare ruimte
Heeft prioriteit omdat…	- Inzicht is nodig voor keuzes die we maken	- Inwoners serieus nemen

	- Financiële continuïteit nodig voor bestuurlijke zelfstandigheid	
Als raad betrokken…	- PCC beter benutten, niet méér rapportage, maar beter => meer ruimte voor discussie in raad	- Handvatten bieden om te sturen – Waar staat je gemeente (WSJG) - WSJG openknippen + indicatoren krijgen - Borging in organisatie => verantwoording - discussie over prestaties organisatie en wensen raad - kaders stellen: visie op dienstverlening
Wie betrekken…	- ambtelijk: duidelijke stukken/taal - auditcomité: meedenken over vormgeving	- Hele organisatie - inwoners
Waar in beleidsproces…	- in alle stappen	- uitvoering - monitoring

In de **plenaire bespreking** wordt verder bij P&C-cyclus aangegeven dat het niet perse om meer verantwoording gaat, maar om goede verantwoording, gericht op het doel dat de raad daarmee voor ogen staat. Als dat op 1 A4 kan, dan is dat ook goed.

Werkgroep D: Ruimtelijke ontwikkeling

Meest scorende onderwerpen	**Wonen (algemeen)**	**Omgevingsvisie**
Hiemee bedoelen we…	- Wonen in het algemeen: - Waar wonen - Wat voor woningen - Hoeveel ∟ dichtheid ∟ leefbaarheid ∟ aantal ∟ duurzaam	- Vastleggen van hoe Goirle er uit moet zien, bijvoorbeeld: ∟ evenementen ∟ extra vestigingen ∟ RO ∟ Demografische ontwikkeling
Heeft prioriteit omdat…	- Er meer vraag dan aanbod is voor inwoners - Comfort: volgens afspraak	- Omdat de omgevingswet er aan komt 1/1/2021
Als raad betrokken…	- Kaderstellend (voor zover plannen nog niet zijn vastgesteld) - College-ambtelijk-Raad uitwisselen van informatie - Woonvisie is er	- kaderstelling
Wie betrekken…	- Raad - Inwoners - Maatschappelijke organisaties - ambtelijk: tijdig terug naar College/ Raad als 't afwijkt van 't EFFECT van de raad	Iedereen: ∟Raad ∟Burger ∟Stakeholders ∟college + ambtelijke organisatie
Waar in beleidsproces…	- Planvorming - Uitvoering - Monitoring ∟+ Gas op realisatie	- Planvorming

In de **plenaire bespreking** wordt benoemd dat de beleidsdoelen in de verschillende fases in het beleidsproces consistent moeten zijn. Plannen dienen steeds getoetst te worden aan de woonvisie. Daar moet goed op gestuurd worden. Monitoring-informatie kan via het raadsinformatiesysteem geleverd worden.

Grenzen stellen aan agressief gedrag

In de inleiding geeft Carlo Zwartendijk aan dat uit landelijk onderzoek blijkt dat ook raadsleden steeds vaker met agressie te maken krijgen (2016: 50%). Daarom staat na de lunch een workshop agressie op het programma. De workshop wordt verzorgd door Marcel Stein van Art2Art uit Goirle.

Mede door inzet van een acteur, die de workshop plots ruw komt ‘verstoren’ hebben raadsleden kennis kunnen maken met agressief gedrag en met name bij zichzelf kunnen ervaren wat dit met hen doet. Zo kunnen raadsleden die reactie beter bij zichzelf herkennen als ze te maken krijgen met agressief gedrag. Verder zijn er handvatten gegeven om proberen de rust te bewaren en om te gaan met dergelijke situaties. Aangegeven werd dat raadsleden hier nog meer mee willen doen.

Grenzen aan betrekken van inwoners

Als laatste inhoudelijk programmaonderdeel heeft Inge Lensink van Citisens een presentatie gegeven over de Citisens methode. Deze methode richt zich op het organiseren van betrokkenheid van inwoners bij het werk van de gemeente. Belangrijk in deze methode is dat Citisens op basis van diverse databronnen en onderzoeksgegevens inwoners indeelt in een achttal profielen. Daarbij wordt ook inzicht gegeven in wat kenmerken zijn van personen in die profielen, waar ze wel/niet in geïnteresseerd zijn en hoe mensen die een bepaald profiel hebben, te bereiken zijn. Op basis van beschikbare gegevens werd ook ingezoomd op de vraag; Wie wonen er nu in Goirle en Riel?

Deze methode geeft inzicht in welke ‘soorten’ burgers we in onze gemeente hebben en hoe je je als gemeente daar actief op kunt richten en het gesprek kunt aangaan / mensen bij onderwerpen kunt betrekken.

Terugblik op de dag

De aanwezigen zijn tevreden over het programma en invulling daarvan. Daarbij wordt aangegeven dat het elkaar spreken buiten de gangbare vergadersetting een duidelijke meerwaarde heeft. Hetzelfde geldt voor de aanwezigheid van college- en MT-leden. Verder is er bij zo’n raadsconferentie meer tijd beschikbaar om een onderwerp ‘uit te diepen’. Het jaarlijkse raadsuitstapje ziet men meer als teambuilding en de raadsconferentie als moment voor inhoudelijke verdieping. Aangegeven is dat het een vast gebruik kan worden om het laatste weekend van januari een raadsconferentie te organiseren.

Bijlage 1, programma
Bij verslag raadsconferentie 25 januari 2020

09:00	Inloop
09:30	Opening door Mark van Stappershoef
09:40	Inleiding door Carlo Zwartendijk
10:00	Inleiding prioriteitstelling door John Kuijs
10:20	Aan de slag met grenzen stellen aan prioriteiten
11:15	Bespreken opbrengst werkgroepen met koffie/thee
12:30	Lunch
13:30	Workshop grenzen stellen aan onfatsoenlijk gedrag door de heer Marcel Stein van Art2Art
14:30	Koffie-/theepauze
14:45	(on)mogelijkheden aan het betrekken van inwoners door mevrouw Inge Lensink van Citisens
15:45	Terugblik op de dag
16:00	Afsluitende borrel
17:00	Einde

Bijlage 2, Mindmap van de gemeenteraad

Bij verslag raadsconferentie 25 januari 2020

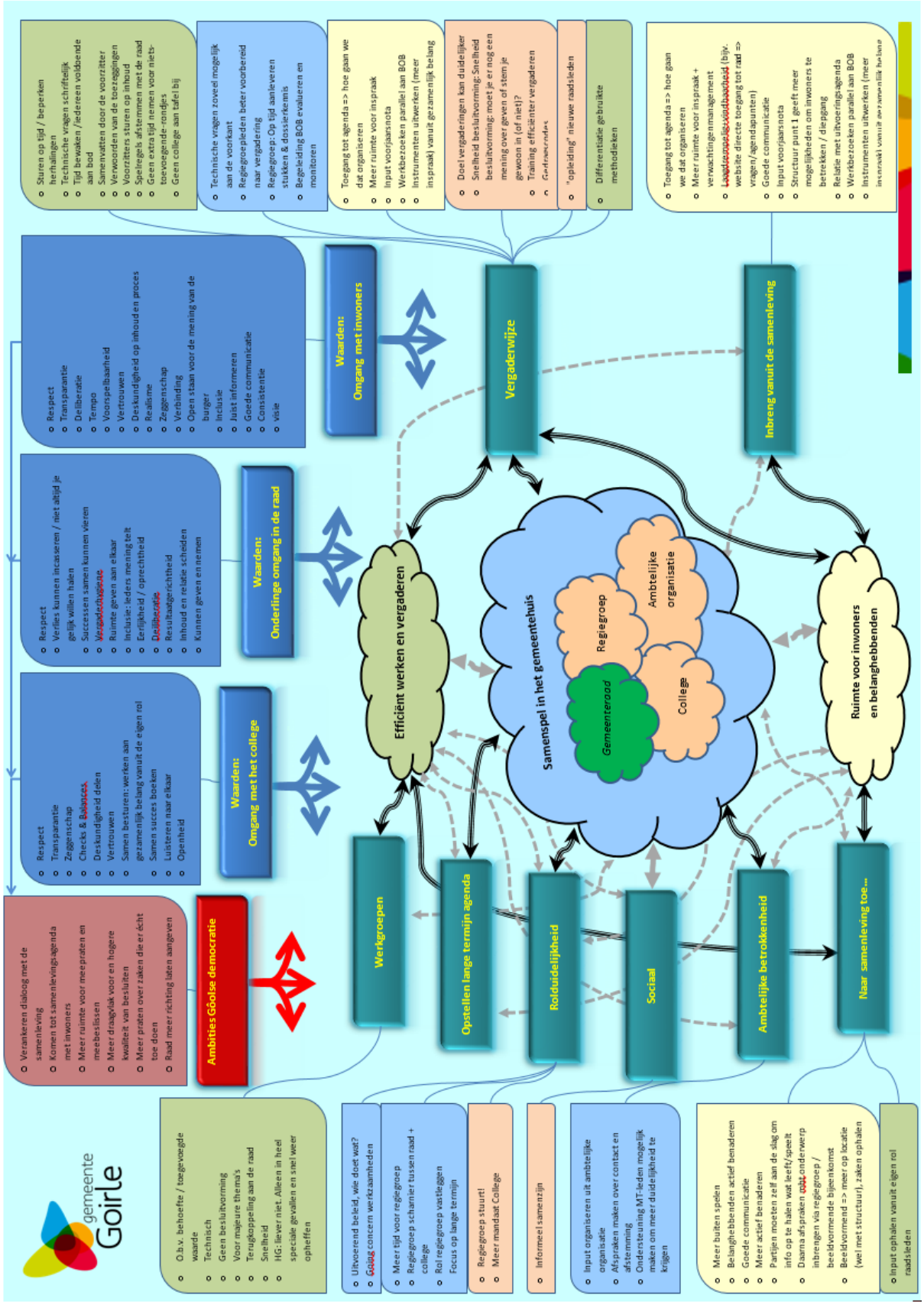

Bijlage 3, Opbrengst van onderwerpen in de inventarisatie

Bij verslag raadsconferentie 25 januari 2020

A. MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELING		PAG	LRG	SP	D66	VVD	CDA	AP	PvdA
A1	Welzijn	3							1
A2	't Loket	2			4	3			
A3	Jeugdzorg					2			
A4	Onderwijs				3				
A5	Kunst en cultuur		2		1		4		3
A6	Sport				2				
A7	Welzijn, waaronder ook begrepen 7. Jeugdzorg, 8. 't Loket en 2. Welzijn							3	
A8	Sociaal domein						1		

B. DUURZAAMHEID		PAG	LRG	SP	D66	VVD	CDA	AP	PvdA
B1	Duurzaamheid	1					2		2
B2	Duurzaam sociaal daar valt armoedebeleid, inclusieagenda, sport en cultuur onder			1					
B3	Duurzaam ruimte valt woningbouw en een groener beleid en beheer onder			2					
B4	Transitie visie Warmte				5				
B5	Duurzaamheid. Hieronder verstaan we ook 2. Zon en wind							2	

C. BESTUUR EN SAMENLEVING		PAG	LRG	SP	D66	VVD	CDA	AP	PvdA
C1	Gemeentelijke organisatie, bedrijfsvoering en dienstverlening					5			
C2	Intergemeentelijke samenwerking GHO		3						
C3	Financiën / planning&control-cyclus					1			
C4	Stimulering initiatieven en participatie burgers en organisaties			3					

D. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING		PAG	LRG	SP	D66	VVD	CDA	AP	PvdA
D1	Bakertand	5							
D2	Omgevingswet	4					5	4	
D3	Bouwen in Riel		1						
D4	Ondernemers & bedrijventerreinen / winkelcentra					4			
D5	Woningbouw in het algemeen. Hieronder verstaan we ook 9. Zuidrand en 14. Bakertand.							1	
D6	Wonen						3		
D7	Ontwikkelingen in het centrum (leegstand, bouw, groen)								4
D8	Alternatieve woonvormen: tiny houses, studio's, meergeneratiewoningen, CPO's,								5

Komt van de shortlist	Toegevoegd door fractie